

Η παλιά γειτονιά

Αριστέας Μανουσάκη-Αντωνιάδη

*Λατέρνα- Χατζιδάκις (αρχικά δυνατά μετά χαμηλά μουσική
υπόκρουση)*

Μια ηλικιωμένη γυναίκα βηματίζει στα σκοτεινά...

1. ΓΙΑΓΙΑ

« Τα βήματά μου , πάλι με οδηγούν στα ίδια δρομάκια.

Εδώ σ' αυτές τις ψηλές και άχαρες πολυκατοικίες υπήρχε η δική
μας γειτονιά. Η γειτονιά της Μαδύτου... Χαμηλά σπίτια, κοινή
αυλή, νιάτα,

Τώρα... κοιτώ και τι αντικρίζω... Μόνο πολυκατοικίες...

Πρώτα δόθηκε αντιπαροχή το μισογκρεμισμένο σπιτάκι της Μυρσίνης....

Μετά ακολούθησε άλλο... κι άλλο... κι άλλο, ώσπου δεν απόμεινε
τίποτα παρά μόνο άχαρες και άσχημες πολυκατοικίες.

Η καρδιά μου πονά...

Σαν θέλω να σκιρτήσει η καρδιά μου από χαρά... ξαναγίνομαι παιδούλα
και ζω με τα μάτια της φαντασίας μου όλα όσα αγάπησα... όλα όσα
έζησα... Εδώ, στην παλιά μου γειτονιά...

Στην ενορία του Αϊ Γιάννη μας... Μεγάλη η χάρη Του!

Εκείνη την εποχή δεν ντρεπόμαστε για την πίστη μας!

Ήταν το όπλο μας, το καμάρι μας!

Εκεί στα δύσκολα ... εκεί και στα απλά!

Ο Έλληνας τα δύσκολα τα ξεπερνούσε με την προσευχή!

Τώρα, που χρόνος για το Θεό!

Μας πρόλαβε η τεχνολογία, το άγχος και η δουλειά...

Ενώ τότε... αχ! Τότε... ήταν όλα τόσο μα τόσο διαφορετικά!

Πιο ανθρώπινα, πιο αγαπησιάρικα, πιο όμορφα!!!

Η μοναξιά βλέπεις... τα χρόνια που μου βαραίνουν την πλάτη... με κάνουν να ταξιδεύω στο παρελθόν και να το ζω με τα μάτια της φαντασίας ξανά και ξανά...

Και τώρα γυρνώ σ' αυτά τα στενά που έζησα και ψάχνω να μυρίσω.... αγιόκλημα... γιασεμί... νυχτολούλουδα.... γαζίες.... πασχαλιές.... τριαντάφυλλα.... Μόλις πριν λίγο σαν να ταν που κόψαμε για το μαγιάτικο στεφάνι.... Σε λίγο θα πηδήξουμε φωτιές στον Κλήδονα (παύση-αναστεναγμός)

Ανοίγω που και που το άλμπουμ με τις φωτογραφίες.... Ξεχασμένες.... κιτριτισμένες.... ελάχιστες.....(που λεφτά για φωτογραφίες) και ταξιδεύω...

Τα καλύτερα ταξίδια τα κάνεις με τις φωτογραφίες...

Βλέπεις τους γονείς σου νέους, τους φίλους σου παιδιά, βλέπεις πως ήταν ο τόπος μας... αυτά τα σπίτια,.. πως είμαστε εμείς και πως γίναμε...

Δες με πάλι... άρχισα να ταξιδεύω...

Μόνο αυτό μπορώ να κάνω πια...

Ακούγεται φασαρία , γέλια , φωνές από τα παιδιά

Μα τι ακούω; Γέλια ... φωνές... τραγούδια...;

Μήπως τα μάτια μου με γελούν;

Μήπως η ζωή, μου παίζει παιχνίδια;

Μήπως κοιμάμαι πάλι και δεν το κατάλαβα;

Τι όμορφα όνειρα αλήθεια!!!

Ας μην ξυπνήσω Θεέ μου!!! Ας φύγω μ' αυτό το όνειρο...»

Μένω σε κάποια γειτονιά

Μπαίνουν τα παιδιά χορεύοντας και χτυπώντας παλαμάκια

Μένω σε κάποια γειτονιά, φτωχική γειτονιά
που 'χει σπίτια χαμηλά
Όλοι οι άνθρωποι εκεί έχουν πάντα γιορτή
και μοιράζουνε φιλιά

Μπρος απ' τις άσπρες τις αυλές οι γριές και οι νιές
για τον έρωτα μιλούν
Κι όλοι σ' αυτή τη γειτονιά, τη μικρή γειτονιά
μέρα-νύχτα τραγουδούν

Άσπρες κορδέλες τα κορίτσια φοράνε
και τ' αγόρια κοιτάνε που ξυπνάνε νωρίς
Μα δεν με νοιάζει κι ούτε βάζω μαράζι
την δική μου αγάπη δεν την ξέρει κανείς

Τα παιδιά φεύγουν από τη σκηνή και πάνε στο πλάι

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

2. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Η γειτονιά μας!

Η γειτονιά μας δεν είναι στο κέντρο της πόλης.

Βρίσκεται σ' ένα πανέμορφο προάστιο που το μεγαλύτερο μέρος των ανθρώπων της έχει μικρασιατικές ρίζες...

Είναι μια απλή γειτονιά με ανθρώπους που κουβαλάνε μνήμες και προκοπή!

Αυτές τις μνήμες θα κουβαλήσουμε κι εμείς απόψε, θα μεταφερθούμε με την βοήθεια των κειμένων μας 50 χρόνια πίσω για να θυμηθούμε (Αλήθεια... τι να πρωτοθυμηθούμε..) να δακρύσουμε ίσως... μα και να γελάσουμε!»

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

3. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Η γειτονιά μας δεν είχε ψηλά σπίτια, δεν είχε φαρδιούς δρόμους.
Είχε σπιτάκια μονώροφα, διώροφα, κήπους μικρούς, δέντρα ,
γιασεμιά, γλάστρες στα παράθυρα!
Κάθε σπίτι έκρυβε τη δική του ιστορία!
Κάθε πόρτα έκρυβε τους δικούς της καημούς!
Αλλά οι άνθρωποι που έμεναν πίσω από αυτές ήταν γεμάτοι
καλοσύνη και αγάπη!
Μόλις έβγαιναν στην αυλή... τα ξεχνάγανε όλα και το χαμόγελο
άνθιζε στα χείλη τους!

Τα παιδιά βγαίνουν παρέες παρέες σιγο-κουβεντιάζοντας....

Χαιρετούν...

- Καλησπέρα Σταυρούλα!!!
- Καλησπέρα Λενάκι!!!
- Στις ομορφιές σου απόψε!!!
- Ευχαριστώ!!!

Φεύγουν από τη σκηνή

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

4. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Κάθε γειτονιά έκρυβε μια παρέα... έκρυβε τη λαχτάρα του ενός
για τον άλλον....
Όταν ο καιρός ήταν καλός, μαζευόμασταν εκεί τ' απομεσήμερα.
Κουβεντιάζαμε, γελάγαμε, λέγαμε τα μυστικά μας!
Τα μικρά παιδιά χαλάγανε τον κόσμο με τις φωνές τους!!!
Τα κορίτσια παίζαν κουτσό, τα αγόρια βόλους!

Άλλοτε πάλι τρέχανε... για κυνηγητό, για κρυφτό!

Κι άλλοτε παίζανε το «Ένα λεπτό κρεμμύδι»: Το θυμάστε;»

Μπαίνουν τα μικρά παιδιά και παρατάσσονται για να παίξουν.

Ένα λεπτό κρεμμύδι

Ένα λεπτό κρεμμύδι γκέο βαγκέο
Ένα λεπτό κρεμμύδι κράξε βαγκέο
Και τι θε να το κάνετε γκέο βαγκέο
Και τι θε να το κάνετε κράξε βαγκέο
Θέλω να το παντρέψω γκέο βαγκέο
Θέλω να το παντρέψω κράξε βαγκέο
Και ποιον επαντρεύεται γκέο βαγκέο
-Και ποιον επαντρεύεται κράξε βαγκέο
-Παντρεύουμε τη Μαίρη γκέο βαγκέο
-Παντρεύουμε τη Μαίρη κράξε βαγκέο
-Και ποιον της δίνετε γκέο βαγκέο;
-Της δίνουμε ένα ναύτη που όλο μύγες χάφτει
Της δίνουμε ένα ναύτη που όλο μύγες χάφτει
-Αυτό είναι χάρισμα σας στα μούτρα τα δικά σας
Αυτό είναι χάρισμα σας στα μούτρα τα δικά σας
-Της δίνουμε ένα γέρο που χρόνια τονε ξέρω
Της δίνουμε ένα γέρο που χρόνια τονε ξέρω
-Αυτό είναι χάρισμα σας στα μούτρα τα δικά σας
Αυτό είναι χάρισμα σας στα μούτρα τα δικά σας
-Της δίνουμε ένα πρίγκιπα με το σπαθί στο χέρι
Της δίνουμε ένα πρίγκιπα με το σπαθί στο χέρι
-Αυτόν τονε θέλουμε και τον παρακαλούμε

Αυτόν τονε θέλουμε και τον παρακαλούμε
-Ας πάρει τα προικιά της και τα χρυσαφικά της
να πάει στη πεθερά της με όλα τα καλά της.

Τα μικρά παιδιά παραμένουν για τη θεία Λένα...

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

5. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Ο χρόνος κυλούσε πιο αργά!

Τα παιδιά δεν είχαν φροντιστήρια, αθλητισμό, τρεις ξένες γλώσσες,
ηλεκτρονικά παιχνίδια...

Δεν τρέχανε να τα προλάβουν όλα με το ρολόι στο χέρι.

Τότε ο χρόνος είχε τους δικούς του μοναδικούς ρυθμούς...

Κι αυτό φαινόταν από το ξεκίνημα της μέρας

Η μητέρα τα ξύπναγε χωρίς κόπο. Απλά έβαζε την «Θεία Λένα» να
τραγουδάει και τους έδινε ένα γλυκό φιλί!

Ραδιόφωνο 2 (00.55- 1.55) Ηχητικό Ντοκουμέντο

Αντιγόνη Μεταξά

Καλημέρα σας παιδιά τραλαλά τραλαλά

Σηκωθείτε με χαρά τραλαλά λα λα

Η χρυσή ανατολή με χαρά σας προσκαλεί

Τραλαλά τραλαλά λα λα.

*Τα παιδιά παραμένουν ήσυχα για το επόμενο παιχνίδι. Κάθονται στα
σκαλιά....*

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

6. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

Μόλις τέλειωναν το διάβασμα και το γράψιμο, όλα τα παιδιά έβγαιναν έξω για παιχνίδι...

Τα στενά γέμιζαν από τις φωνές τους, τα γέλια τους, τους τσακωμούς τους!

Οι μαμάδες έβγαιναν το βράδυ πια, για να τα φωνάξουν και να μπουν μέσα για τις τελευταίες φροντίδες...

Στα αφτιά μου ακούγεται ακόμα καθαρά η φωνή της μάνας να με φωνάζει αργά το βράδυ να μαζευτώ στο σπίτι.... Μα, εγώ που....

Το μυαλό μου όλο στο παιχνίδι... Ευλίκι.... πινακωτή... σβούρες πεντόβολα... τα παλιόπανα γίνονται «μπάλες»... τα ξύλα «σπαθιά» !

Το φαγητό φτωχικό αλλά τα μάγουλα κατακόκκινα και τα μάτια γεμάτα λάμψη και χαρά από το παιχνίδι!!!»

Πούντο πούντο το δαχτυλίδι...

Πούντο πούντο το δαχτυλίδι

ψάξε ψάξε δε θα το βρεις

δε θα το βρεις δε θα το βρεις

το δαχτυλίδι οπού ποθείς (δισ)

Τα μικρά παιδιά κάθονται ακόμα στη σκηνή...

Χατζηδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

7. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Αυτή ήταν η γειτονιά... η δική μας γειτονιά... με τα φτωχικά σπίτια αλλά με τις διάπλατα ανοιχτές πόρτες!

Τις πόρτες της παλιάς Φιλαδέλφειας της δεκαετίας του 60.

Τις σαραβαλιασμένες ίσως... αλλά τις τόσο ζεστές....

Εκεί που ο ένας ήξερε τον πόνο και τη χαρά του άλλου!

Εκεί που το χαμόγελο και το δάκρυ του διπλανού, γινόταν χαμόγελο και δάκρυ δικό του!

Κι όταν έπεφτε το απόβραδο...»

Ραδιόφωνο 3 (15.13-1519) –ηχητικό ντοκουμέντο

Σιγιοτραγούδιμα από Δόμνα Σαμίου

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

8. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

Τηλεοράσεις δεν υπήρχαν!

Δειλά-δειλά άρχισαν να ξεπετάγονται στα πιο εύπορα σπίτια.

Ασπρόμαυρες φυσικά...

Κοιτάζαμε να δούμε ποιος καλός γείτονας θα μας φιλοξενούσε για να δούμε κάτι στο μαγικό αυτό κουτί!

Ένας μίνι σινεμά μέσα στα σπίτια!!!

Τ' ακούγαμε ότι θα έρθει ένα κουτί που θα βλέπουμε κινηματογράφο και δεν το πιστεύαμε!!!

Αλλά να που έγινε! Η πρόοδος βλέπεις!!!

Όμως εμάς αληθινά δεν μας ένοιαζε!

Δεν την ξέραμε την τηλεόραση και δεν μας έλειπε!

Εμείς παίζαμε... παίζαμε... παίζαμε...»

Η μικρή Ελένη κάθεται και κλαίει

Η μικρή Ελένη κάθεται και κλαίει
γιατί δεν την παίζουνε οι φίλενάδες της

Σήκω επάνω, τα μάτια κλείσε
τον ήλιο κοίτα κι αποχαιρέτησε

Σε βρήκα είσαι η Μαρία

Η μικρή Μαρία κάθεται και κλαίει
γιατί δεν την παίζουνε οι φίλενάδες της

Σήκω επάνω, τα μάτια κλείσε
τον ήλιο κοίτα κι αποχαιρέτησε

Σε βρήκα είσαι η Σοφία

Η μικρή Σοφία κάθεται και κλαίει
γιατί δεν την παίζουνε οι φίλενάδες της

Σήκω επάνω, τα μάτια κλείσε
τον ήλιο κοίτα κι αποχαιρέτησε

Τα παιδιά φεύγουν εντελώς από τη σκηνή και μπαίνουν οι μεγάλες σε παράταξη σαν να βλέπουν κινηματογράφο στον απέναντι τοίχο.

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

9. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Το σινεμά ήταν η μεγάλη μας αγάπη!
Εκεί τρέχαμε για να ζήσουμε το όνειρό μας για την ζωή και στη ζωή ονειρευόμαστε να γίνουν όλα όπως τα βλέπαμε στον κινηματογράφο. Σκαρφαλώναμε στη μάντρα του σινεμά να δούμε τσάμπα τα έργα. Μας κυνηγούσανε να κατεβούμε, αλλά εμείς πάλι σκαρφαλώναμε... Μαγεμένοι κοιτούσαμε τις ιστορίες αγάπης, το φτωχό προσφυγόπουλο που κατάφερνε να φέρει στη ζωή του αγάπη, πλούτη και ευτυχία... την κακιά πεθερά που πάντα στο τέλος μετάνιωνε κι αγκάλιαζε τη νύφη... Αλλά και κωμωδίες που μας κάνανε να ξεχνάμε τα προβλήματα μας!!! Μεγάλοι ηθοποιοί που οι ερμηνείες τους θα μείνουν αξέχαστες!!!»

Λίγο ηχητικό ντοκουμέντο κινηματογράφου...

Βασίλης Λογοθετίδης – Έλια Λιβυκού

Ραδιόφωνο 3 (11.38-12.32)

Τρια κορίτσια βγαίνουν με ένα ραδιόφωνο και στέκονται έτοιμα να ακούσουν...

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

10. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Αγαπημένη συντροφιά το ραδιόφωνο!
Ακούγαμε ιστορίες από βιβλία... συνεντεύξεις... μουσική και ταξιδεύαμε!
Οι ειδήσεις ήταν κυρίως λογοκριμένες, αλλά λίγοι το καταλάβαιναν. Αγαπημένη συντροφιά τις Τετάρτες το «θέατρο της Τετάρτης»!
Η καλύτερη οθόνη, η φαντασία μας!
Μια ζεστή φωνή την συνδυάζαμε με ένα όμορφο πρόσωπο!!!
Το πλάθαμε όπως εμείς θέλαμε...

Γιατί η φαντασία είναι πιο ζωντανή από την πραγματικότητα...

*Τα κορίτσια κάθονται γύρω από ένα ραδιόφωνο
και περιμένουν να ακούσουν ...*

- *Κάντε λοιπόν ησυχία! Αρχίζει!*
- *Έχω μια αγωνία...*
- *Μα την προηγούμενη εβδομάδα μας άφησε στο καλύτερο σημείο!*
- *Σσσστ!*

Ηχητικά ντοκουμέντα! (Έλλη Λαμπέτη, Δημήτρης Χόρν)

Η ΗΧΩ

Ραδιόφωνο 3 (10,27- 11.01)

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

11. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

« Το ραδιόφωνο είχε όλα όσα θέλαμε! Υπήρχαν προγράμματα για όλα τα γούστα! Αλλά εμείς περιμέναμε τα προγράμματα για νέους! Άλλο που δεν θέλαμε! Με κάθε ευκαιρία το ρίχναμε στο χορό! Παράξενα τα βλέπανε οι μεγαλύτεροι αλλά εμείς τρελαινόμαστε για σέικ!

Ηχητικό ντοκουμέντο για νέους. Σέικ...

Ραδιόφωνο 2 (4.37-5.55)

Τα παιδιά θα χορέψουν για 1 λεπτό σέικ

12. ΠΑΙΔΙ – ΑΦΗΓΗΤΗΣ

Όταν μάλιστα ξεκίνησε το Φεστιβάλ ελαφρού τραγουδιού στον Φαληρικό Ιππόδρομο, ένα ελαφρύ αεράκι φύσηξε στο χώρο του τραγουδιού!

Κι εμείς στημένες εκεί για να ακούσουμε ποιο τραγούδι θα έπαιρνε το πρώτο βραβείο!

Μεγάλα ονόματα όπως ο Μάνος Χατζιδάκις και η Νανά Μούσχουρη έπαιρναν μέρος και βραβεύτηκαν με το «κυπαρισσάκι αψηλό»!

Η χαρά μας ήταν μεγάλη όταν ακούσαμε ότι το 1963...»

Νόμπελ ειρήνης στο Σεφέρη

Ραδιόφωνο 2 (10.04-11.01) ηχητικό ντοκουμέντο

Σιγά σιγά τα κορίτσια φεύγουν για να ετοιμαστούν για τα Χριστιανόπουλα. Ήδη όλα τα παιδιά έχουν ετοιμαστεί για να μπουν μέσα στον κόσμο.

Μουσική κλασική

13. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Τις Κυριακές πήγαίναμε εκκλησία και Κατηχητικό!

Στην εκκλησία της γειτονιάς μας... αυτή του Αϊ Γιάννη.

Τότε ήταν μικρότερη, αλλά γέμιζε ασφυκτικά! Με κόσμο πιστό, με τα μαθήματα του κατηχητικού με τις γιορτές και τις παραστάσεις...

Τα παιδιά που πήγαιναν τότε στο κατηχητικό ήταν σχεδόν όλα τα παιδιά του σχολείου.

Πηγαίναμε με χαρά... με τραγούδι...

Κατηχήτριά μας η δεσποινίς Αθηνούλα με την υπέροχη φωνή και την ζωντάνια της, την πίστη της και την ζεστασιά της.

Μας μάγευε με τα όσα μας έλεγε για το Χριστό.

Κι εμείς όμως, προσπαθούσαμε να είμαστε καλά χριστιανόπουλα!!!»

*Βγαίνουν από όλες τις μεριές του προαύλιου χώρου, όλα τα παιδιά
μέσα στον κόσμο!!!*

Τα χριστιανόπουλα

Τα Χριστιανόπουλα θα πάμε με φτερά
να πούμε μήνυμα που φέρνει την χαρά.
Μας περιμένει με λαχτάρα όλη η γη
κι εμείς κινήσαμε πρωί με την αυγή.

Τίποτα στον δρόμο δε μας σκιάζει
ούτε η μπόρα ούτε το χαλάζι.
Έχουμε μαζί μας τον Χριστό
σύντροφο χαράς πατέρα κι αδελφό.

Εμπρός με μια ψυχή, μας περιμένει η γή.

Ο πόνος άπλωσε το πέπλο του παντού
γιατί ξεκίνησε απ' τη χώρα του κακού.
Η γη γονάτισε και δεν αντέχει πια,
το κύμα θέριεψε και σπάσαν τα κουπιά.

Όμως εμείς το φως και τη γαλήνη
θα σκορπίσουμε μέσα στη δίνη,
μέσα στο σκοτάδι όλης της γης
μήνυμα θα φέρουμε μιας Θείας χαραυγής.

Εμπρός με μια ψυχή, μας περιμένει η γη.

*Τα παιδιά φεύγουν από τη σκηνή και μένουν 4 παιδιά για να
μπορέσουνε να παίζουν τη σκηνή με το τηλέφωνο.*

Χατζιδάκης-ΛΑΤΕΡΝΑ

14. ΠΑΙΔΙ- ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Τηλέφωνα στα σπίτια δεν υπήρχαν!

Ούτε κινητά, ούτε ασύρματα, ούτε καν... ενσύρματα!

Η ζωή κυλούσε σε έναν άλλο ρυθμό... λίγο πιο δύσκολο αλλά και πιο ανθρώπινο!

Η επικοινωνία μεταξύ μας γινόταν από σπίτι σε σπίτι.

Από γειτονιά σε γειτονιά!

Για πολύ μεγάλη ανάγκη όμως υπήρχε ένα και μοναδικό τηλέφωνο.

Αυτό που υπήρχε στο μπακάλικο στο απέναντι δρομάκι!

Κάθε φορά που κουδούνιζε όλο και κάποιον φώναζε ο κυρ' Κώστας ο μπακάλης!!!»

Το τηλέφωνο χτυπάει...

Ο κυρ-Κώστας ο μπακάλης φωνάζει.

- **Ασημίνα! Τηλέφωνο!**
- **Μάλιστα κυρ' Κώστα έρχομαι!!!**

Η Ασημίνα, σκουπίζει τα χέρια της στην ποδιά, την βγάζει και την πετάει στο τραπέζι και τρέχει για το τηλέφωνο!!! Κρυφοκοιτάζει να δει ποιος την βλέπει και μιλά σιγά-σιγά και τσαχπίνικα. Σε λίγη ώρα πλησιάζει ένα κορίτσι. Περιμένει, περιμένει, ανυπομονεί. Την χτυπάει στην πλάτη. Η άλλη εκνευρίζεται. Το τηλέφωνο συνεχίζεται.

Κλείνει το τηλέφωνο...

Ξαναχτυπά...

- **Κυρα- Γιωργία τηλέφωνο!**

Έρχεται η κυρα-Γιωργία και κάνει ένα πέρασμα

Ξαναχτυπά

- **Μαρία τηλέφωνο!**

Μονολογεί : Μπακάλης είμαι ή τηλεφωνητής ; Έτσι μού ρχεται να το σπάσω!

Χατζιδάκης-ΛΑΤΕΡΝΑ

15.ΠΑΙΔΙ – ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Σχολείο πηγαίναμε ακόμα και το Σάββατο!

6 μέρες την εβδομάδα! Άλλοτε πρωί, άλλοτε απόγευμα!

Τα παιδιά πολλά βλέπεις... και τα σχολειά λίγα εκείνη την εποχή!

Με τις ποδιές μας, με τις κορδέλες μας, με τα άσπρα μας γιακαδάκια...

Τα κορίτσια με πιασμένα τα μαλλιά και τα αγόρια κοντοκουρεμένα.

Όλα τα παιδιά ομοιόμορφα!

Και τον δάσκαλο τον σεβόμαστε!

Εκείνη την εποχή, όποιο παιδί ήταν ζωηρό, έτρωγε ξύλο με τη βέργα από τον δάσκαλο! Να δεις κοκκινισμένες παλάμες...

Μέχρι και τα νύχια μας ελέγχανε να δούνε αν τα κόβουμε!

Εμείς όμως ξέραμε ότι ο δάσκαλος μας αγαπούσε και μας έδινε αγάπη!

Μας έδινε και την ψυχή του για να πάρουμε γνώσεις...

Συχνά μας έλεγε πως :

- Η ζωή είναι γεμάτη όνειρα... Το διάβασμα και οι σπουδές σε μαθαίνουν πως να τα κάνεις αληθινά...

Κι εμείς είχαμε ένα σωρό όνειρα!!!

Ο μικρός Κώστας ήθελε να γίνει γιατρός, η ντροπαλή Πελαγία δασκάλα, κι ο ανήσυχος Δημήτρης ποδοσφαιριστής!!!

Κι όλοι προσπαθούσαμε για ένα καλύτερο αύριο!!!»

Τα μεγάλα παιδιά βγαίνουν και χορεύουν χασαποσέρβικο

Ο πιο καλός ο μαθητής ήμουν εγώ στην τάξη

Ένα καιρό που μ' έστειλε
η μάνα μου σχολείο ω! ω! ω! ω!
κι ο δάσκαλος μου μ' έβαζε
στο πρώτο το θρανίο
Ο πιο καλός ο μαθητής
ήμουνα εγώ στη τάξη ω! ω! ω! ω!
κι οι δάσκαλοι μου με είχανε
μη βρέξει και μη στάξει
Πάντοτε στο τετράδιο
βαθμό έπαιρνα δέκα ω! ω! ω! ω!
κι αν στη ζωή πήρα μηδέν
τα φταίει μια γυναίκα
Στον έλεγχο διαγωγή
είχα κοσμιωτάτη ω! ω! ω! ω!
κι όμως οι συναναστροφές
μου βγάλανε το μάτι

*! "#\$%&' () * + * , * - . - / * , (+ 0 120 ' 3*

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

16. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Στο τότε γυμνάσιο, με τα 6 χρόνια του, τα κορίτσια και τ' αγόρια
δεν έπρεπε να είναι στην ίδια τάξη μαζί.

Έτσι είχαμε Γυμνάσιο Αρρένων και Γυμνάσιο Θηλέων!

Το πρωί τα αγόρια, το απόγευμα τα κορίτσια και το αντίθετο.

Εκεί να δεις αυστηρότητα για το μήκος της ποδιάς και για την σοβαρή
εμφάνιση! Εκεί να δεις επιθεώρηση και αποβολές!

Οι Γυμναστικές επιδείξεις γινόντουσαν στο Γήπεδο της ΑΕΚ, με λαμπρότητα και υπέροχους σχηματισμούς !
Εκδρομές ελάχιστες και μονοήμερες αλλά η χαρά και το κέφι αστείρευτο!»

Χατζιδάκης-ΛΑΤΕΡΝΑ

17. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

Κι ύστερα τα κορίτσια γινόντουσαν κοπέλες και τ' αγόρια παλληκάρια!

Τα πρώτα καρδιοχτύπια.... η προσμονή του Σαββατόβραδου για έξοδο....

Το πρώτο χνούδι στο πρόσωπο του νέου που ήθελε να το ξυρίσει...

Απλά πράγματα που περίμεναν την ηλικία τους και είχαν την αξία τους!

Για να βγουν τα κορίτσια μόνα τους βόλτα ούτε συζήτηση.

Όσες είχανε αδελφό καλά ήταν.

Μα οι μοναχοκόρες βγαίνανε από το σπίτι σχεδόν αρραβωνιασμένες.

Έτσι ήταν τα χρόνια εκείνα!

Όλα παίρνανε σιγά σιγά το δρόμο τους!

Γιατί η ζωή δεν περιμένει! Προχωρά!

Και μαζί της προχωρήσαμε όλοι εμείς!

Μόνο τα παιδιά συνέχιζαν να παίζουν στα στενά τα ίδια πάντα παιχνίδια:»

Δεν περνάς κυρά Μαρία

Δεν περνάς κυρα-Μαρία,
δεν περνάς, δεν περνάς
δεν περνάς κυρα-Μαρία,
δεν περνάς, δεν περνάς

Θα υπάγω εις τους κήπους
δεν περνώ, δεν περνώ
θα υπάγω εις τους κήπους
δεν περνώ, δεν περνώ

Τι θα κάμεις εις τους κήπους
δεν περνάς, δεν περνάς
τι θα κάμεις εις τους κήπους
δεν περνάς, δεν περνάς

Θα συνάψω δύο βιολέτες
δεν περνώ, δεν περνώ
θα συνάψω δύο βιολέτες
δεν περνώ, δεν περνώ

Τι θα κάνεις τις βιολέτες
δεν περνάς, δεν περνάς
τι θα κάνεις τις βιολέτες
δεν περνάς, δεν περνάς

Θα τις δώσω στην καλή μου
δεν περνώ, δεν περνώ
θα τις δώσω στην καλή μου
δεν περνώ, δεν περνώ

Και ποιά είναι η καλή σου
δεν περνάς, δεν περνάς
και ποιά είναι η καλή σου
δεν περνάς, δεν περνάς

Η καλή μου είναι η Στέλλα
δεν περνώ, δεν περνώ
η καλή μου είναι η Στέλλα
δεν περνώ, δεν περνώ

Δεν περνάς κυρα-Μαρία,
δεν περνάς, δεν περνάς
δεν περνάς κυρα-Μαρία,
δεν περνάς, δεν περνάς

Τα μικρά παιδιά φεύγουν από τη σκηνή και ετοιμάζονται τα μεγάλα για να χορέψουν...

Χατζιδάκης-ΛΑΤΕΡΝΑ

18. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Ο ταχυδρόμος... Περνούσε κάθε Τρίτη και Πέμπτη στις 12 η ώρα ακριβώς το μεσημέρι!

Στις αυλές έβγαιναν τα κορίτσια και περίμεναν!

Ένα γράμμα από τον πατέρα... από τον θείο από την Αμερική... από τη γιαγιά στο χωριό! Έτσι επικοινωνούσαμε με τα χωριά μας, με την ξενιτιά... με ένα γράμμα... λίγες γραμμές με τα νέα.... άλλοτε ευχάριστα... άλλοτε στενάχωρα... νοσταλγικά... συγκινητικά!

Οι παππούδες περίμεναν την σύνταξη!!!

Με συγκίνηση κάθε μήνα παίρνανε τους καρπούς της δούλεψης και των κόπων τους.

Οι δραχμές λιγοστές αλλά η χαρά μεγάλη!!! Κι αρχίζανε τα σχέδια για να πληρώσουν πρώτα τους λογαριασμούς, να χουν για το φαγητό...

Πάνω απ' όλα τα φαγητό (η πείνα της κατοχής τους είχε σημαδέψει).

Που λεφτά για καινούργια ρούχα.... όλα μπαλωμένα... φορεμένα ξανά... του αδελφού... του φίλου.... κι αν ερχόταν κανένα δέμα από την

Αμερική.... εκεί χαρά για τις ανακαλύψεις των κεντημένων ταφτάδων....

Αλλά η ζωντάνια και η χαρά ξεπεταγότανε μέσα από τη φτώχεια και το μεροκάματο!»

Υπομονή

Γειτονιά, ο δρόμος σου στενός
παγωνιά και γκρίζος ουρανός
μαύρη ζωή, βράδυ πρωί
για συντροφιά μια συννεφιά
υπομονή, υπομονή, υπομονή
Κάντε υπομονή
κι ο ουρανός θα γίνει πιο γαλανός
Κάντε υπομονή
μια λεμονιά ανθίζει στη γειτονιά

! "#\$%&' * , (+0 120 ' 3 2 * - 456 "+ * - % 7 * 6& . 5 (μ%8 . 9%5:+1- *
;" , "+/\$%' + * - * , () "8 +8 μ"5-48

19. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

Κι ύστερα ερχόντουσαν τα γράμματα από τη Γερμανία, από την
ξενιτιά... από αυτούς που αγαπάγανε και που λείπανε....

- **Ο ταχυδρόμοοοοος!**

Ακούγεται η φωνή του από μακριά και οι καρδιές χτυπούν από λαχτάρα
και αγωνία! Άραγε, θα υπάρχει γράμμα σήμερα;»

- **Ο ταχυδρόμοοοοος!**

Μπαίνει ο ταχυδρόμος στη μέση της σκηνής.

Τα κορίτσια τρέχουν και τον περιτριγυρίζουν.

Εκείνος τους μοιράζει γράμματα...

Στην άκρη της σκηνής η μητέρα (ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙΟ περιμένει

και η κόρη πηγαίνει το γράμμα από τον πατέρα...

Ετοιμάζονται τα μικρά παιδιά για να παίξουν...

- **Μαμά, μαμά! Γράμμα από τον πατέρα!!!**
- **Θεέ μου σ' ευχαριστώ!!! Έλα κόρη μου, διάβασέ το κι έχω αγωνία...**

Η μάνα και οι κόρη καθισμένες στα σκαλιά.

Η κόρη διαβάζει το γράμμα...

Χατζιδάκης-ΛΑΤΕΡΝΑ

20. ΠΑΙΔΙ-ΚΟΡΗ

Μόναχο, 22 Μαρτίου 1957

«Αγαπημένη μου γυναίκα,

Σήμερα ξύπνησα να πάω στο εργοστάσιο και η εικόνα σας δεν φεύγει από το μυαλό μου.

Είναι που σε δυο μήνες θάρθω να σας δω και η σκέψη μου είναι κολλημένη εκεί. Πέρασαν δυο ολόκληρα χρόνια μακριά σας και οι δύο μήνες είναι ατέλειωτοι.

Εδώ ο καιρός είναι όπως πάντα μουντός και κρύος. Η δουλειά σκληρή.

Η μοναξιά μεγάλη.

Μου λείπει ο γαλανός ουρανός της πατρίδας μας.

Μου λείπει το βλέμμα σου που δίνει κουράγιο για τα δύσκολα.

Μου λείπει το χαμόγελο της μικρής μας....

Ποιας μικρής δηλαδή... θάχει γίνει πια ολόκληρη κοπελίτσα....

Τα μικρά μας, ο Γιώργος και ο Βασίλης, θα είναι ολόκληρα πια αγοράκια!!!

Έχω τη φωτογραφία σας πάνω από το κρεβάτι μου δίπλα στο εικόνισμα του Χριστού και κάθε βράδυ πριν κλείσω τα μάτια μου, σας παίρνω μαζί μου στα όνειρά μου.

Σας στέλνω λίγα μάρκα και περισσότερα όταν θα έρθω από κοντά...

Σας σκέφτομαι... Σας αγαπώ... Μου λείπετε....

Σας φιλώ

Ανέστης

ΥΓ. Άννα μου, να μου φιλήσεις τους γονείς μου και να πας να τους πεις τα νέα μου! Πες τους ότι τους αγαπώ!!!»

- **Ας είναι δοξασμένο το όνομά Του που είναι καλά!!**

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

21. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Η μάνα σκουπίζει κρυφά το δάκρυ αλλά αμέσως το χαμόγελο ανθίζει στα χείλη της.

Έξω τα παιδιά της ακόμα παίζουν... Αυτά λίγο καταλαβαίνουν τη μοναξιά της! Αύριο θα πάει να δει τα πεθερικά της και να τους δώσει λίγα μάρκα από τα δικά της για να ανασάνουν κι αυτοί!»

Σιγά σιγά ετοιμάζονται τα μεγάλα για να χορέψουν...

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

22. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Ο παππούς, η γιαγιά... είχαν τον πρώτο λόγο στη ζωή μας! Είχαν το σεβασμό και την αγάπη μας σε όλες τις εκδηλώσεις. Είχαν την καλύτερη θέση στο τραπέζι μας! Το καθημερινό, αλλά και αυτά που γινόντουσαν στα ξαφνικά!

Και τι τραπέζια αλήθεια! Από το τίποτα! Για τότε γέμιζε η τραπεζαρία με λιχουδιές και μεζέδες ούτε που το παίρναμε είδηση.

Για τότε ερχότανε η γειτονιά με το δικό της φαγητό ούτε που το καταλαβαίναμε.

Έτσι απλά ... με το παραμικρό γεγονός ... με το τίποτα...

Γιατί αυτό που μας μετέφεραν οι πρόσφυγες αυτού του τόπου ήταν ότι :
Μέσα από τις δυσκολίες γινόμαστε δυνατότεροι αλλά κυρίως γινόμαστε
ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ»

Ραδιόφωνο 3 (15.20-17.08) Κατράκης Ηχητικό Ντοκουμέντο

Φτωχολογιά...

Φτωχολογιά, για σένα κάθε μου τραγούδι
για τους καημούς σου, που σεργιανούν στη γειτονιά
Φτωχολογιά, που απ' τον πηλό πλάθεις λουλούδι
και τους καημούς σου τους πλέκεις ψιλοβελονιά
Στα χέρια σου μεγάλωσαν και πόνεσαν και μάλωσαν
άνδρες μ' ολοκάθαρη ματιά
Ψηλά κυπαρισσόπουλα, χαρά στα κοριτσόπουλα
που `χουν κι αγκαλιάζουν τη φωτιά

Τα μεγάλα παιδιά φεύγουν και μπαίνουν τα μικρά....

Χατζιδάκης-ΛΑΤΕΡΝΑ

23. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

«Ο Καραγκιόζης ήταν η χαρά των παιδιών. Όταν έβγαине ο ντελάλης να μας πει ότι θα παιζότανε μια παράσταση, όλοι τρέχαμε να τον δούμε! Μικροί και μεγάλοι.. Γιατί τα παιδιά λάτρευαν τις αστείες παραστάσεις του αλλά οι μεγάλοι βρρίσκανε στα νοήματα τους πολιτικά υπονοούμενα.

Όταν όμως πρωτοβγήκαν τα πικ-απ, αρχίσανε να βγαίνουν και τα πρώτα δισκάκια του καραγκιόζη με τις ιστορίες του.

Ο Καραγκιόζης φούρναρης, ο καραγκιόζης αστροναύτης, περιπέτειες και γέλια για όλη την οικογένεια μέσα στο σπίτι αλλά και έξω από αυτό.»

Ο Καραγκιόζης, τραγούδι

Οπα οπα οπα οπα Καραγκιόζη ισοροπά

Κάνε τούμπες, κάνε κόλπα,
είναι το παρόν σαν θέατρο Σκιών!

Έλα, βρε Καραγκιόζη, έλα βρε Χατζατζάρη,
έλα κι εσύ Σπαθάρη μέσα στο χορό

Γλέντι τρελό απόψε, φρατζόλες τώρα κόψε
και τον μπάρμπα-Γιώργο ντύνουμε γαμπρό

Οπα οπα οπα οπα Καραγκιόζη μου σου τόπα
τώρα γίναμε Ευρώπα

Δεν θα τρως εσύ, αλλά θα λες «μερσί»!

Χατζιδάκις-ΛΑΤΕΡΝΑ

24. ΠΑΙΔΙ-ΑΦΗΓΗΤΗΣ

Τα βράδια μας περνούσαν όμορφα μέσα στο κρεβάτι του μπαμπά και της μαμάς.

Εκεί, ο πατέρας μας διηγιόταν παραμύθια.

Ακόμα αναρωτιέμαι αν τα ήξερε, ή αν τα έβγαζε από τη φαντασία του! Παραμύθια σε συνέχειες.... Εμείς κρεμόμαστε από τα χείλη του ...

Μέχρι που η τρυφερή φωνή της μάνας μας έλεγε πως ήταν ώρα για ύπνο. Γιατί την άλλη μέρα είχαμε σχολείο.... Γκρινιάζαμε αλλά δεν μας περνούσε... Τίποτα δεν χάλανε το πρόγραμμα της μάνας...

Αλλά κι εμείς ξέραμε πως το ερχόμενο βράδυ θα ερχόταν και η συνέχεια του παραμυθιού του πατέρα...

Μουσική λατέρνα... Μάνος Χατζιδάκις

25. ΓΙΑΓΙΑ

« Δεν έχει τέρμα το ταξίδι με το τρένο των αναμνήσεων!
Οι στάσεις πολλές... αλλά εμείς σε ελάχιστες κατεβήκαμε!
Που να μας φτάσει ένα Κυριακάτικο απόβραδο;
Θα χρειαζόμαστε τ' απόβραδα μιας ολόκληρης άνοιξης για να
θυμόμαστε ... και ν' αναπολούμε... για να ταξιδεύουμε ... και να
τραγουδάμε !!!
Δες τε ... Βράδιασε πια... ήρθε η ώρα να γυρίσω στη γωνιά μου...
Μα δεν μου κάνει καρδιά... Δεν την αντέχω την μοναξιά μου...
Απόψε θέλω μόνο να τραγουδάω... να τραγουδάω... να τραγουδάμε...

**«Μένω σε κάποια γειτονιά» Τα παιδιά βγαίνουν, χορεύουν και
τραγουδούν**

ΤΕΛΟΣ

*Με τη βοήθεια του Θεού και του Αγίου Γιάνη, με την αγάπη μου για τη
ζωή που κύλησε και την γειτονιά μου, ολοκλήρωσα αυτή τη γιορτή!
Με το κέφι των παιδιών και αρκετή δουλειά , πραγματοποιήθηκε και
χάρισε χαρά και νοσταλγία σε μικρούς και μεγάλους!
Αριστέα Μανουσάκη-Αντωνιάδη*